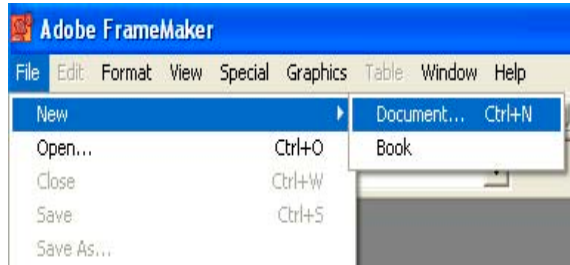

Huru skapa Bildberättelser i FrameMaker

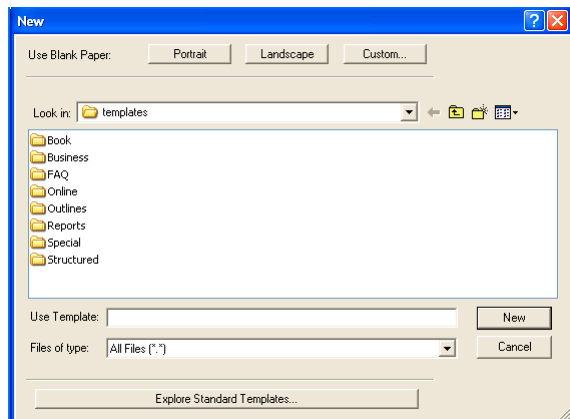
En sen vårväll satte jag mig framför datorn för att skriva ner några tips om hur man kan använda <Adobe FrameMaker> för att skapa små bildberättelser. Beskrivningen avser FrameMaker version 7.

Instruktionsbilderna i det här dokumentet har producerats genom att visa FrameMakervyer, vilka sedan har kopierats till urklipp genom att trycka på tangentbordets <Print Screen>, för att därefter klistras in i ramar förankrade i texten. Formatering utöver bildmontage ingår inte i ambitionsnivån.

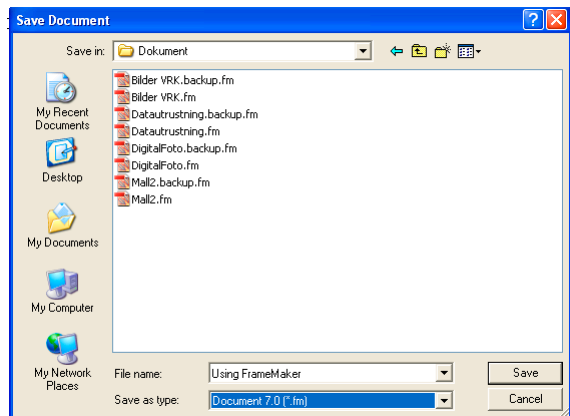

Man börjar alltså med att starta programmet <Adobe FrameMaker>. Programmet kan startas som avancerat <Structured FrameMaker> eller som bara <FrameMaker>.

Här väljer vi sedan att skapa ett nytt dokument:
File > New > Document ...

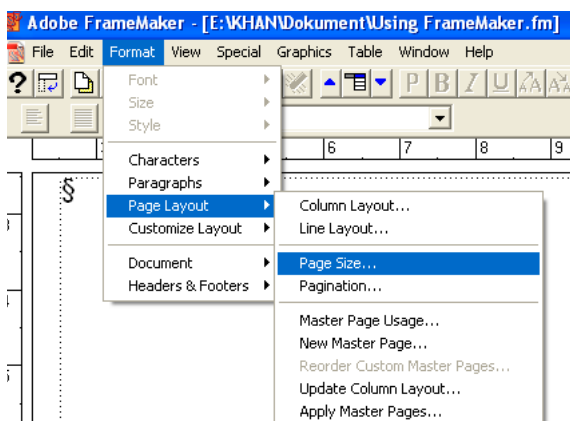
Vi skapar dokumentet utan att använda någon mall och väljer därför:
Use Blank Paper: Portrait

Det första man bör göra så snart tillfälle ges är att spara det nya dokumentet:
File > Save As

Välj katalog där dokumentet skall sparas. Ge dokumentet sitt namn och spara i FrameMakerformat (.fm):

Save

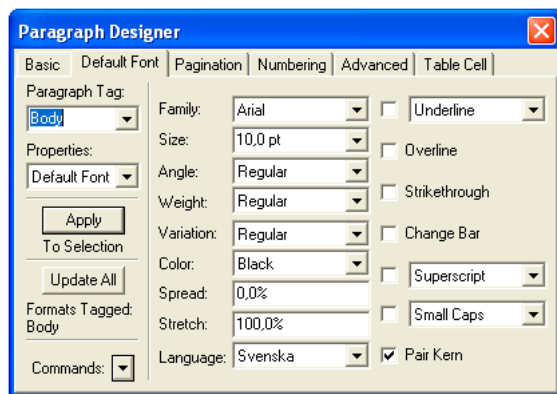
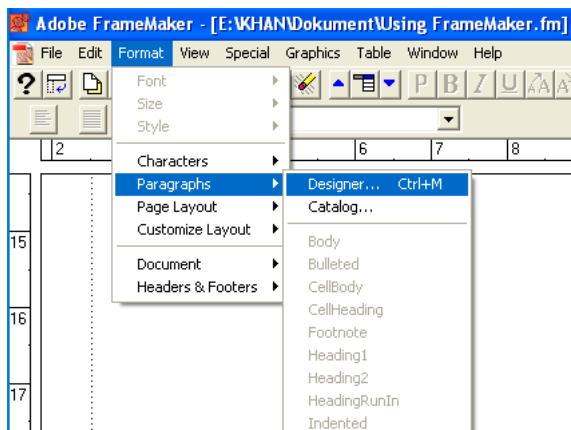
Vad vi därefter måste göra är att välja dokument-sidornas format / storlek:

Format > Page Layout > Page Size

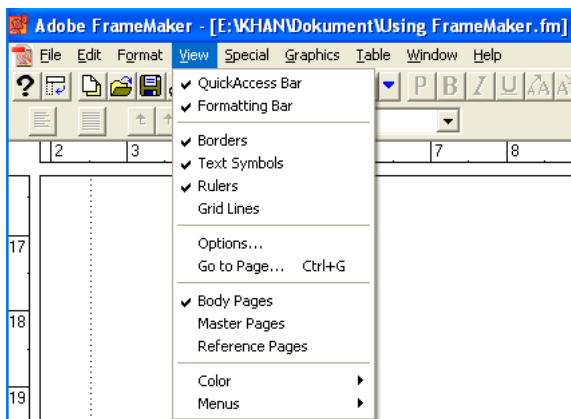

Huru skapa Bildberättelser i FrameMaker

Här väljer vi dokumentets styckeformatering:
Format > Paragraphs > Designer ...

Här väljer vi sedan format för brödtexten <Body>
och avslutar med
Update all Formats Tagged: Body

Gå till Master Pages för att skriva in de huvudtexter
och "fotnötter" som skall visas på alla sidor:
View > Master Pages

På MasterPages ritas man även in de textspalter,
m.m. som sedan styr dokumentssidornas utseende.
(Man kan även modifiera enskilda textsidor
genom att direkt på dessa rita in önskad layout !
men tänk då på att aldrig acceptera "Override"
när sådana frågor uppkommer p.g.a. lokala modifieringar.)

Där finns olika metoder att lägga in bilder i dokument:

> Man kan klicka på ett nytt stycke för att dit importera eller klistra in en bild och får då bilden i en liten ram (platshållare) som man kan dra ut till önskad storlek på textsidan. Bildens storlek, proportioner och placering kan anpassas inom ramen (med mus eller tangentbord).

(En platshållare / placeringsram förankras i text eller till styckeformatering. Bildobjekt kan förskjutas och storleksändras inom ramen. Klicka på bilden för att markera den; högerklicka på den för att se och bestämma dess egenskaper. Markera ramen med <CTRL> + vänsterklick med mus. För att hantera ramen: Gå till; Special > Anchored Frame ... - prova även med högerklick på den markerade ramen.)

> Man kan bestämma en placeringsrams storlek innan den förankras i ett textflöde, eller redigera en befintlig ram (se; Special > Anchored Frame ...). När ramen har placerats; markera den och lägg in bilden. Bildens storlek, proportioner och placering kan lätt anpassas inom ramen (med mus eller tangentbord).

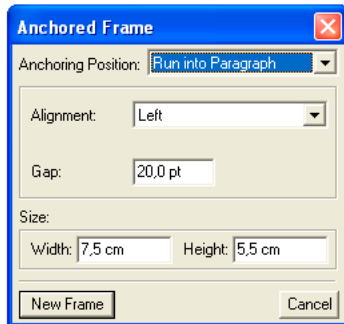
> Man kan med ritverktyg skapa en ram (här = ett objekt) med önskade dimensioner för bilden i dokumentet, förankra den till texten (den ritade objektramen innesluts i en förankrad ram) och markera objektramen samt importera bilden, som då ersätter ramen, anpassad till dess storlek. Bildens / bildobjektets storlek, proportioner och placering kan justeras inom den förankrade ramen (med mus eller tangentbord).

I de ovan nämnda fallen avses bildobjekt i flödande text

I stället för att lägga in bilder i flödande text kan man kopiera in bildobjekt direkt på sidor vilka inte är anslutna i något textflöde (och därmed flytta dem med ex. mus. Sådana bildsidor kan textsättas (på eller utanför bild) med bildtextverktyget (se ritverktyg).

Objekt på utrymme för flödande text måste förankras i / till texten för att ej överflödas av denna !

Huru skapa Bildberättelser i FrameMaker

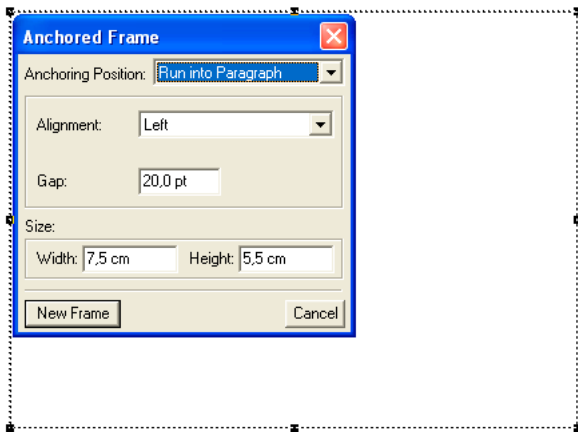

Under FrameMakers meny <Special> finner vi detta fönster för att skapa och redigera förankrade ramar. Här kan man måttsätta ankar-ramen. Bestäm hur den skall knytas till texten:

<Run into Paragraph> betyder att texten kan flödas runt ramen som här.

<Gap> anger hur nära ramen text kan flödas. Positionen <Alignment> har bestämts till: Vänster

<New Frame> skapar en ny ram på markerad plats i ett textflöde.

Föregående bild monterades först i en för stor ram, se denna bild. Ramen markerades med <CTRL> + musklick och drogs ner till en storlek strax utanför bildobjektets kanter.

Vill man flytta eller storleksändra bildobjektet i placeringsramen, vänsterklickar man på det och drar det till önskad form och plats.

Högerklickar man på bildobjektet kan man under rubrik <Object Properties> ge det nya dimensioner och ny placering. Angiven storlek för det här objektet är betydligt större än placeringsramen, vilket inte syns i bilden då den närmaste "överskottsytan" råkar vara vit.

Längst upp till höger på FrameMakers skrivbord finns några knappar. De leder till snabbvalsmenyer: (Ritverktygsmenyn har öppnats)

- > Styckeformatering (kan anpassas för aktuellt dokument)
- > Teckenformatering (kan anpassas för aktuellt dokument)
- > Ritverktyg, m.m. (triangeln)
- > Matematiska uttryck (för tekniska dokument)

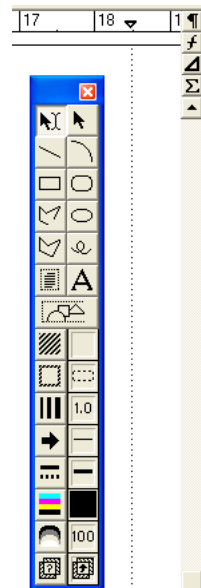
Vi väljer att (med rektangelverktyget) rita en rektangel av godtycklig storlek, högerklicka på den, öppna <Object Properties> samt sätta måtten till 8 x 6 cm. Därefter högerklickar vi rektangeln på nytt, väljer <Cut> (CTRL+X), markerar en insättningspunkt i texten samt väljer <Paste> (CTRL+V) och vår rektangel dyker upp i en förankrad platshållarram vilken vi placerar till vänster nedan (Markera ramen, gå till; Special > Anchored Frame ... och ställ in <Run into Paragraph>, <Left>, <6pt> och klicka på <Edit Frame>).

Observera att placeringsramar aldrig visas vid utskrift, så här får man tänka sig en sådan runt rektangeln

Importerar vi nu en bild kommer den att ersätta objektramen och visas i sin helhet och odistorderad inom placeringsramen som är något större än rektangeln.

Bilden får, oberoende av tidigare storlek, sina mått anpassade så att den ryms i den ritade rektangeln.

Huru skapa Bildberättelser i FrameMaker

Observera att placeringsramar aldrig visas vid utskrift, så t sådan runt rektangeln

Här visas rektangeln från föregående sida i sin markerade placeringsram.

Ankarpunkten visas som ett upp-och-nervänt T

Rektangeln har förskjutits i den nya bildramen (som inte syns vid utskrift) och därigenom beskrivits.

I gengäld har detaljer utanför rektangelns placeringsram dykt upp i bild, vilket visar på hur man enkelt kan beskära bilder genom deras passning mot placeringsram.

Här har den badande lille Algot importerats (Algotbad037a.jpg).

Bilden har fel format relativt den ersatta rektangeln, men behåller sina rätta proportioner.

Bildens höjd motsvarar höjden av den ersatta rektangeln, men bredden räcker inte till för att fylla rektangeln. Vi kan därför (om vi vill) reducera platshållarens bredd (ex. dra ner bredden med mus) för att få plats med mer text vid sidan, eller dra bilden till en annan position i platshållaren.

Den här textens placering är styrd av den alltför breda platshållaren.

"Abstrakta Ramar", dvs. ramar vilka inte syns vid utskrift:

Platshållare för text; skapar spalter med flödande text i dokument. Textramar kan sammankopplas i gemensamma flöden. Flödesordningen definieras oberoende av textramarnas inbördes placering i dokumentet. Textram, eller (automatiskt) grupperade skrivtecken kan läggas in i och grupperas med bild / grafik (bildtext).

Platshållare för bilder / grafik; förankras (med valbara metoder) i textflöde för att lägga in åskådningsmaterial.

"Konkreta ramar", dvs grafikobjekt vilka syns vid utskrift:

Platshållare för bildstorlek; en inritad "konkret" ram som förankrats i ett textflöde med uppgift att storleksbestämma importerat åskådningsobjekt (bild / grafik) byts automatiskt ut mot det importerade objektet.

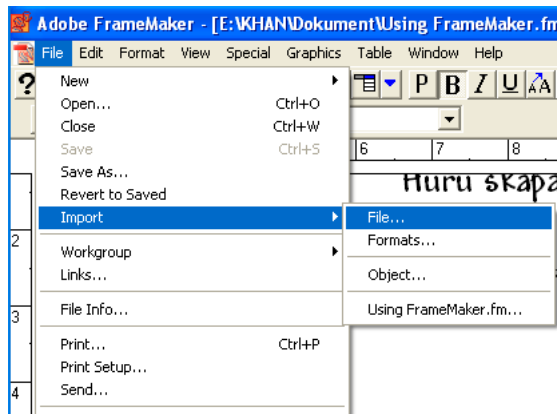
Grafik

Pixelbaserad Grafik; bilder, grafik (färgfyllningar) och typsnitt (true type) som baseras på ansamlingar av bildpunkter (punktgrafik) är ej skalbara. De kan storleksredigeras genom tillägg (interpolering) eller borttagande (sammanslagning) av bildpunkter, vilket raserar originaldata.

Vektorbaserad Grafik; linjemönster och typsnitt (skalbara) som baseras på matematiska formler / ekvationer är obegränsat skalbara utan dataförlust.

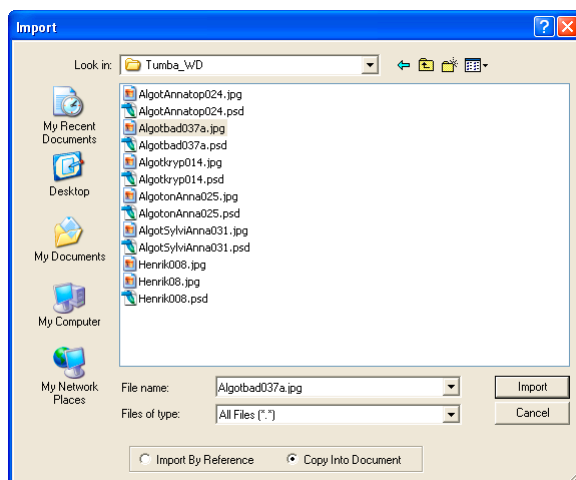
Huru skapa Bildberättelser i FrameMaker

Import

När vi har ritat in en ram som platshållare för bildstorlek och förankrat den i ett textflöde (kopierat in ramen i texten) kan vi markera ramen (ställföreträdande bildobjekt) och gå till menyn:

File > Import > File ...

Så här gick det till att importera den tidigare visade bilden av Algot:

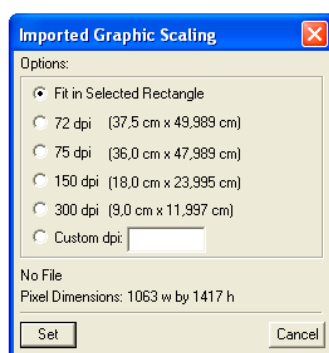
Filen <Algotbad> letades upp i importfönstret och markerades.

Som importmetod valdes här <Copy Into Document> för att göra dokumentet oberoende av sökvägar till originalfilen vi valde att kopiera.

Välj <Import By Reference> när filerna är stora och eller många. De länkas då från den plats där de ligger och upptar inget lagringsutrymme i FrameMakerdokumentet. Bläddring i dokumentet kan snabbas upp genom att stänga av bildvisningen. Bildmaterialets filer måste finnas tillgängliga (helst med ursprunglig sökväg) för att kunna visas i FM-dokumentet.

VARNING !

Länkat bildmaterial uppdateras automatiskt i FM-dokument om den länkade ursprungsfilen redigeras ! Detta kan ha både för-, eller nackdelar beroende på redigerarens medvetenhet och avsikter.

När man klickar på <Import> i föregående vy dyker vidstående fönster upp. Här bestämmer man i vilken storlek den importerade filen skall visas i FM-dokumentet.

För Algot användes <Fit in Selected Rectangle>, eftersom vi hade ritat och markerat en sådan.

Importfilens originaldimensioner (antal pixlar) visas nedtill i fönstret (Pixel Dimensions)

Importerar man via länk (Import by Reference) har man största frihet att stuva om bildens format i FM-dokumentet utan att riskera onödigt dataförlust. (Originalfiler man är rädd om bör vara skrivskyddade!)

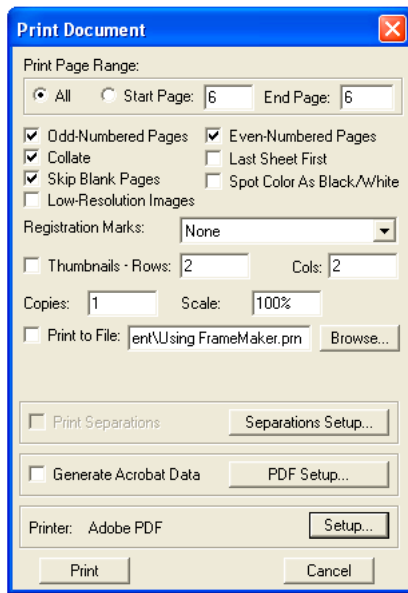
Bilder som är mindre än förankringsramen visas i sin helhet.

Bilder större än förankringsramen beskärs till ramens storlek (skärmdumparna i det här dokumentet ha beskrivits på detta sätt). Förankringsramen / platshållaren för grafik och bilder i ett textflöde kan ändras till storlek och form, oberoende av innehållet objekt. Objektet i förankringsramen kan storleksändras, distorderas, och flyttas oberoende av förankringsramen. Förankringsramen är det fönster genom vilket du beskådar bildmaterialet. Använd gärna mus eller penna för att flytta och vid behov storleksändra ett objekt. <ALT> + Piltangent flyttar med precision.

Vid utskrift, eller konvertering / export av FM-dokumentet skärs all dold bildinformation bort, vilket reducerar filstorleken för det exporterade materialet.

Huru skapa Bildberättelser i FrameMaker

Utskrift

För att skriva ut ditt FM-dokument gå till <File> i vanlig ordning och välj <Print ...>

Du kan nu välja mellan att skriva ut papperskopior, eller att skriva ut till fil.

Att skriva ut till fil ger en utskriftfil för aktuell printer som vid ett senare tillfälle kan kopieras till printer.

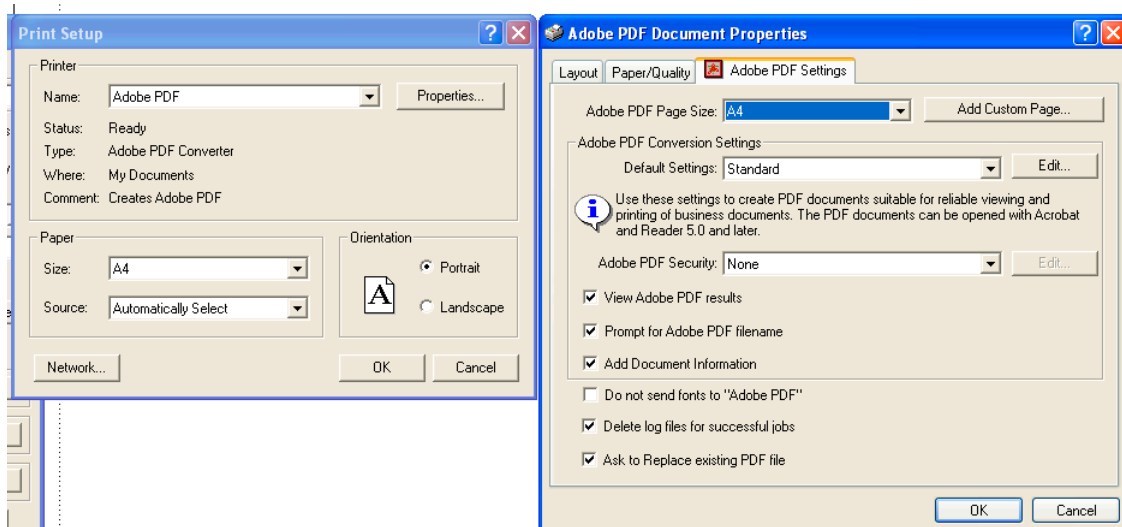
Att generera Acrobat Data innebär skapande av en Postscript Printerfil (.ps) vilken kan konverteras till PDF med Acrobat Distiller. Den PDF-filen kan innehålla hyperlänkar för sökregister / uppslag i dokument.

Att skriva ut med Adobe PDF-printer ger en PDF-fil (men utan interna hyperlänkar) som skrivs till anvisad katalog. **Portabelt Data Format** är en Postscript utskriftfil anpassad för generell visning på datormonitor, eller utskrift av papperskopior via Acrobat Reader

Obs ! att en FrameMakerfil (.fm) endast kan läsas av de som ha tillgång till lämplig version av FM (som regel samma som skapande version, eller senare).

Anger utskriftmenyn fel printer ? :

Klicka på <Setup> så erhålls nedanstående valmöjligheter. För att skapa ett PDF-dokument, välj; Printer > Name: Adobe PDF

För att komma till den högra meny:

Klicka på <Properties>

Här finns flikar för skilda inställningsområden. Kolla vad som sägs under dessa !

Under <Adobe PDF Conversion Settings> bestäms kvalitet / filstorlek av <Default Settings> där <Standard> ger hygglig kvalitet, <Smallest File Size> ger liten fil med möjlig läsbarhet (för internet smalbandstrafik), <High Quality> ger filer c:a 8 ggr större än Standard och <Press Quality> ger mycket stora filer (lämpliga för utskrift av fotoalbum, såvida dessa ej skrivs ut direkt från FrameMaker).

Använder du speciella typsnitt / fonter, vilka du ej kan förvänta dig att finna i andra datorinstallationer, bocka då inte för rutan <Do not send fonts to "Adobe PDF"> !

PDF-filen bipackas här med alla i dokumentet använda typsnitt.

Huru skapa Bildberättelser i FrameMaker

Det här dokumentet (44 MB) har konverterats med inställning <Standard> (ger som PDF 290 kB). Utöver de förprogrammerade kvalitetsmenyerna för PDF-konverteringen kan man vid behov skapa nya kombinationer. <Adobe PDF Conversion Settings>, <Edit> ger en mängd alternativ.

Standardformatet har här korrigerats, (via <Edit>) till; Color > Adobe Color Settings, Settings File: Europeisk prepress-standard, och döpts till "Standard(EU pre press)". Modifieringen innebär bl.a. en övergång till Photoshop RGB (1998) färgdjup / tonomfång (från sRGB). Upplösning och komprimeringsgrad för standardformatet har inte ändrats.

Adobe Acrobatfiler för påseende / utskrift JPEG-komprimeras. Påpekas bör dock att en bild behandlad i Photoshop och konverterad till Photoshop PDF ger obetydlig rasterdistorsion (ej skönjbar moiré) i jämförelse med en JPEG-fil av motsvarande kompressionsgrad. Kanske gäller något liknande för konvertering i Adobe Acrobat ?!

Med Adobe FrameMaker följer de Acrobatfilter som krävs för konvertering av .fm till .pdf. Installera dessa (Acrobat Distiller) endast när den fullständiga Acrobat programvaran ej skall finnas i datorn. En installation av Adobe Acrobat komponenter gillar inte att hitta motsvarande komponenter från tidigare Acrobatinstallationer i datorn och protesterar då när den finner sådana.

I FrameMaker kan du importera bl.a. TIFF, JPEG, PDF-dokument. Flera exportformat finns; bl.a. RTF, som kan läsas av MS Word (fast på lite underligt sätt när dokumentet innehåller grafik, ex. tabeller).